

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – ГРАД ХАСКОВО**

Утвърждавам:.....

Милена Михайлова,

Директор

Съгласувал:.....

Марияна Тодорова,

ЗДУД

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО МАТЕМАТИКА – ИУЧ

КЛАС: 1.А, 1.Б, 1.В, 1.Г

Хорариум часове:

32 седмици X 1 час седмично = 32 часа годишно

ЗА УЧЕБНАТА 2023 – 2024 ГОДИНА

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАТЕМАТИКА ЗА 1. КЛАС ЗА ИЗБИРАЕМИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

1. КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Годишен брой часове за изучаване на математика в избираемите учебни часове: 32 часа за 32 учебни седмици;
Седмичен хорариум: 1 час.

Учебната програма за избираемите учебни часове по математика за 1. клас е съставена в съответствие с изискванията на учебната програма по математика за общеобразователната подготовка и е съобразена с равнището на знанията и уменията на първокласниците. В нея са включени елементи от четирите области на компетентност: *Числа, Геометрични фигури и тела, Измерване и Моделиране*. Програмата отразява комплексния характер на учебния предмет, което е предпоставка за взаимосвързаност между отделните раздели в обучението.

Обучението по математика чрез тази програма е ориентирано към овладяване на математически знания, умения и отношения, свързани със съвременните ключови компетентности на учениците. Чрез него се обогатяват и усъвършенстват аритметичните и геометричните знания и умения, развиват се логическото и творческото мислене, умението за тълкуване и използване на информация, представена по различни начини, развива се умението за самостоятелна работа и за работа в екип.

Учебното съдържание за избираемите учебни часове по математика е насочено към:

- овладяване на количествената характеристика на числата от 0 до 20, на десетиците до 100 и на принципа за изграждане на редицата на естествените числа;
- прилагане на алгоритмите за събиране и изваждане с изучените числа;
- задълбочаване на представите за геометричните фигури *триъгълник, квадрат, кръг, отсечка, правоъгълник*;
- усъвършенстване на уменията за чертане на геометрични фигури в квадратна мрежа;
- овладяване на мерните единици за маса *килограм*, за стойност *лев и стотинка*, за дължина *сантиметър* и за време *час*;
- разширяване на системата на текстови задачи и усъвършенстване на уменията на учениците за описание на ситуации от действителността с математически модели;
- развитие на математическо мислене и умение за решаване на проблеми.

Реализирането на учебната програма предполага използване на разнообразие от методи, форми и средства на обучение.

2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

№	Области на компетентност	Знания, умения и отношения
1.	Числа	<ul style="list-style-type: none"> Познава естествените числа до 20 и принципа за изграждане на редицата на естествените числа. Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с естествените числа до 20. Разбира връзката между компонентите и резултата на аритметичните действия с числата до 20. Чете и пише естествените числа 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100. Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с числата 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100. Разграничава едноцифриeni и двуцифриeni числа.
2.	Геометрични фигури и тела	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава геометричните фигури отсечка, квадрат, триъгълник, кръг и правоъгълник. Разпознава елементите страна и връх на триъгълник, правоъгълник и квадрат. Чертае отсечка по зададена дължина в сантиметри. Чертае изучени геометрични фигури (без кръг) върху квадратна мрежа.
3.	Измерване	<ul style="list-style-type: none"> Знае мерни единици за дължина (сантиметър), за маса (килограм), за време (час). Разпознава по стойност българските банкноти и монети (стотинка, лев). Измерва и чертае отсечки. Извършва действия с изучените еднородни мерни единици (без тези за време). Използва правилно чертожните инструменти (линия).
4.	Моделиране	<ul style="list-style-type: none"> Моделира с числови изрази ситуации, описани с отношенията „<i>с ... повече от ...</i>“, „<i>с ... по-малко от ...</i>“. Обяснява получените резултати при решаването на даден проблем. Разчита информация от различни източници – текст, илюстрации, в т.ч. и различни схематични изображения.

3. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ ЗА ИЗБИРАЕМИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ПО МАТЕМАТИКА ЗА 1. КЛАС

№	ТЕМА
ЧИСЛАТА ОТ 0 ДО 10. СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ НА ЧИСЛАТА ДО 10	
1.	ОРИЕНТИРАМ СЕ В ПРОСТРАНСТВОТО. МОГА ДА ГРУПИРАМ И ПОДРЕЖДАМ ОБЕКТИ
2.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛАТА 1 И 2
3.	СРАВНЯВАМ ЧИСЛАТА 1 И 2. РАЗБИРАМ ДЕЙСТВИЯТА СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ
4.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 3. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ОТ 1 ДО 3
5.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 4. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ОТ 1 ДО 4
6.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 5. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ОТ 1 ДО 5
7.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 0. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 5
8.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 6. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 6
9.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 7. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 7
10.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 8. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 8
11.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 9. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 9
12.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛОТО 10. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 10

13.	МОГА ДА СЪБИРАМ ТРИ И ПОВЕЧЕ ЧИСЛА. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ИМЕНУВАНИ ЧИСЛА ПОЗНАВАМ ЧИСЛАТА ОТ 0 ДО 10. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 10
14.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛАТА ОТ 0 ДО 10. МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 10

ЧИСЛАТА ОТ 11 ДО 20. СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ НА ЧИСЛАТА ДО 20

15.	ПОЗНАВАМ ЧИСЛАТА ОТ 11 ДО 20. СРАВНЯВАМ ЧИСЛАТА ДО 20
16.	ПОЗНАВАМ ФИГУРИТЕ ТРИЪГЪЛНИК, КРЪГ, КВАДРАТ, ОТСЕЧКА. МОГА ДА ИЗМЕРВАМ И ЧЕРТАЯ ОТСЕЧКИ
17.	МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛА ОТ ВИДА $10 + 4$; $14 - 4$; $14 - 10$
18.	МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛА ОТ ВИДА $14 + 3$; $17 - 3$; $17 - 14$
19.	ПОЗНАВАМ ГЕОМЕТРИЧНАТА ФИГУРА ПРАВОЪГЪЛНИК. МОГА ДА РЕШАВАМ ТЕКСТОВИ ЗАДАЧИ
20.	МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 20 (ИЗУЧЕНИ СЛУЧАИ)
21.	МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛА ОТ ВИДА $16 + 4$; $20 - 4$; $20 - 16$
22.	МОГА ДА СЪБИРАМ 9 И 8 С ЕДНОЦИФРЕНО ЧИСЛО С ПРЕМИНАВАНЕ
23.	МОГА ДА СЪБИРАМ 7 И 6 С ЕДНОЦИФРЕНО ЧИСЛО С ПРЕМИНАВАНЕ
24.	МОГА ДА СЪБИРАМ ЕДНОЦИФРЕНИ ЧИСЛА СЪС СБОР, ПО-ГОЛЯМ ОТ 10
25.	МОГА ДА ИЗВАЖДАМ ЕДНОЦИФРЕНИ ЧИСЛА ОТ 11 С ПРЕМИНАВАНЕ
26.	МОГА ДА ИЗВАЖДАМ ЕДНОЦИФРЕНИ ЧИСЛА ОТ 12 С ПРЕМИНАВАНЕ
27.	МОГА ДА ИЗВАЖДАМ ЕДНОЦИФРЕНИ ЧИСЛА ОТ 13 И 14 С ПРЕМИНАВАНЕ
28.	МОГА ДА ИЗВАЖДАМ ЕДНОЦИФРЕНИ ЧИСЛА ОТ 15 И 16 С ПРЕМИНАВАНЕ
29.	МОГА ДА ИЗВАЖДАМ ЕДНОЦИФРЕНИ ЧИСЛА ОТ 17 И 18 С ПРЕМИНАВАНЕ
30.	МОГА ДА СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ ЧИСЛАТА ДО 20 С ПРЕМИНАВАНЕ

ЧИСЛАТА ОТ 10, 20, 30, ..., 90, 100. СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ С ТЯХ

31. ПОЗНАВАМ ЧИСЛАТА 10, 20, 30, ..., 90, 100.
МОГА ДА ГИ СРАВНЯВАМ, СЪБИРАМ И ИЗВАЖДАМ

ГОДИШЕН ПРЕГОВОР

32. ЗНАМ И МОГА В КРАЯ НА ПЪРВИ КЛАС

4. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Постиженията на учениците се оценяват устно или писмено във всеки учебен час. Поставената оценка е формираща и е единствено с качествен показател.

5. МЕТОДИЧЕСКИ НАСОКИ

Урокът по математика в избирамите учебни часове е ориентиран към обобщение и интегриране на съвременните ключови компетентности.

Учебното съдържание за тези часове е разработено в учебното помагало *Математика с Mat и Ema* за 1. клас на издателство „Просвета Плюс“. В него са включени 32 теми – по една за всяка седмица, като всяка от тях е разположена на 2 страници и съдържа задачи, диференцирани в три нива на сложност.